

KJÆRE UNDERVISER,

Temaet for årets Uke 6-kampanje for 8.-10. trinn er «Samtykke og meg». Formålet med kampanjen er å gi elevene en god forståelse for hva samtykke er, hvorfor samtykke er viktig, hvordan samtykke gis og fås, og konsekvenser av å ikke få samtykke. Oppgavene skal gjøre elevene oppmerksomme på egne følelser og kroppslige reaksjoner, innsikt i kjønnsidentiteter og forskjellige seksualiteter, samt kunnskap om menneskets kjønnsorganer. Målet er at elevene skal kunne treffe informerte og reflekterte valg i forhold til seg selv og andre.

Det er viktig å huske at samtykke ikke bare handler om at begge parter skal si «ja» til hverandre, men også om å lære seg å være oppmerksom på egne og andres følelsesmessige tilstander. Elevene skal lære hvordan man kan være oppmerksom på andres opplevelse av situasjoner, og at vi kan oppleve situasjoner forskjellig. Selv om man har en god hensikt, er det ikke alltid at den andre parten opplever det som positivt.

Elevene skal også få kunnskap om at samtykke er noe som kan trekkes tilbake, altså at det er lov til å ombestemme seg. Målet er ikke at et gitt samtykke er en bindende kontrakt og at det dermed fritar en fra å sjekke inn og være oppmerksom på den andre. Målet er at vi sammen skal skape en kultur der vi ser på det som vårt felles ansvar at alle er «med på leken» og har det bra i samspill med andre. Dette innebærer også at dette med å sette grenser og retten til å si nei ikke blandes med retten til å holde andre utenfor fordi man ikke «samtykker» til at noen skal få være med.

En samtykkkultur skal ikke bidra til utestengelse – tvert imot. Alt dette er ting du som underviser kan diskutere med elevene dine, gjerne med konkrete eksempler på situasjoner, og ved bruk av vårt undervisningsmateriell.

TIPS TIL UNDERVISER

I dette materialet brukes det flere ord som kan være ukjente for elevene, derfor kan det være lurt å ha en samtale om kjønn og gå gjennom ordlista som ligger i materialet med elevene dine før dere begynner på arbeidet med materialet. Eksempelvis bruker vi ord som “cis-person” og “ikke-binær person”. Det samme gjelder for kunnskap om kjønnsorganer: de fleste vet hva penis er, men ikke alle kjenner til begrepet vulva! Å gå gjennom ord elevene ikke kjenner til på forhånd kan øke læringsgleden deres og sørge for at alle henger med i undervisningen.

Arbeidet med materialet kan åpne for fine samtaler omkring ungdommenes egne liv og opplevelser. Dette kan gi deg et viktig og verdifullt innblikk i elevenes liv - kanskje kan det føre til at du oppdager at noen av elevene i klassen din har hatt ubehagelige opplevelser som det er fint at du vet om, eller om det er opplevelser av en slik alvorlighetsgrad at de må håndteres umiddelbart, for eksempel ved seksuelle overgrep. Det finnes flere ressurser du kan benytte i en slik situasjon, blant annet alarmtelefonen for barn og unge på nettsiden www.116111.no, eventuelt på telefon 116 111.

Det kan også være veldig lurt å ha en avtale med en annen underviser - å enten være to lærere i klasserommet, eller å ha en lærer på utsiden av klasserommet i tilfelle noen trenger en pause eller ikke klarer å være med på seksualitetsundervisning av diverse årsaker. Det kan også være lurt å informere klassen noen dager i forkant av arbeidet om at dere skal ha seksualitetsundervisning på den og den dagen, så elevene dine har mulighet til å informere deg om at de ikke ønsker å delta eller lignende. Noen ganger trenger elevene å slippe å delta på slik undervisning grunnet egne opplevelser og lignende.